

Recursul compensatoriu. Dificultăți în aplicarea practică

*lect. univ. dr. Daniel Nițu,
Facultatea de Drept, UBB*

Mecanism („*recurs*”) compensatoriu

Limitare temporală

- 24 iulie 2012 ?

Spații necorespunzătoare

- Ordinul 2773/C/2017 pentru aprobarea Situației centralizate a clădirilor care sunt necorespunzătoare din punctul de vedere al condițiilor de detenție;
- Ordinul 2002/C/2018;
- Ordinul 5407/C/2018.

Natura juridică

- **Dispoziție de drept substanțial (incidența legii penale mai favorabile)**

Obs: în sens contrar, C.A. Craiova: dispozițiile din Codul penal privind calculul pedepsei nu pot fi modificate de „legea de executare a pedepsei” (a se vedea pct. III din HP 15/2018).

- **Instituții similare: legea penală mai favorabilă – art. 6 C.pen., lege de grațiere**

Domeniu de incidență

Limitare temporală:

- Toate cazurile care au implicat privare de libertate începând cu 24.07.2012 - Iacov Stanciu c. României, CEDO (semi-pilot).

Limitare materială:

- Textul nu adaugă alte condiții: - a se vedea forma inițială a proiectului (doar pentru liberare condiționată)
- În sens contrar: raportul pentru HP 7/2018 (doar la pedepse în curs de executare);
- În același sens: HP 7/2018 - *recalculare pentru determinare rest neexecutat în caz de revocare liberare condiționată.*

Efecte

Mecanism de compensare: executarea anticipată a pedepsei

HP 7/2018:

- refuză să trateze efectele *„concrete ale acestei recalculări asupra stării de recidivă, revocării sau nu a liberării condiționate și altele asemenea”*;
- întrebarea instanței de trimitere și argumentele avansate;
- opinia UBB la dosarul cauzei (15.03.2018).

Efecte

HP 15/2018:

Recalculare și nu mai există rest de executat? Se modifică tipul recidivei?

Soluția : în interpretarea art. 43 alin. (1) și (5) C.pen. prin pedeapsa executată / considerată ca executată se are în vedere pedeapsa recalculată

Argument: NU poate fi incident tratamentul de la recidiva postcondamnatorie, căci de „esența acestuia este existența unui rest din pedeapsa anterioară care se cumulează cu pedeapsa stabilită pentru noua infracțiune săvârșită”.

Efecte

Opinia instanței de trimitere în HP 7/2018:

➤ Lege penală *mai favorabilă* – postcondamnatore / executorie în funcție de pedeapsa finală

Opinia exprimată de UBB (15.03.2018 pentru HP 7/2018):

- Existența și tipul recidivei: la momentul comiterii T2
- Ulterior modificării pedepsei de la T1 (prin considerarea ca executată), rămâne să se execute restul sau doar pedeapsa de la T2.

Consecințe HP 15/2018

Blocaj instanțe

- Art. 598 alin. (1) lit. d) C.p.pen.: *cauză de stingere / micșorare a pedepsei*
- Schimbare încadrare juridică?
- Modificare tratament sancționator?
- ***Recursul compensatoriu permite în procedura contestației la executare schimbarea de încadrare juridică și de regim sancționator avut în vedere la momentul judecării cauzei, consecință a recalculării?***

Consecințe HP 15/2018

Dosar 221/1/2019

➤ **Opinie UBB (12.02.2019)**

- a) **Reformulare întrebare: recursul compensatoriu NU conduce la schimbarea încadrării juridice și a regimului sancționatoriu în cadrul procedurii contestației la executare**
- b) Sursa confuziei
- c) Natura juridică și forma de pluralitate de infracțiuni
- d) Aplicabilitatea HP 15/2018 – infracțiuni comise după intrarea în vigoare a Legii nr. 169/2017 (discuții previzibilitate)

➤ **Soluție ICCJ: 21 martie 2019 - HP 7 /2019 respingere ca inadmisibilă**